

Portfolio en beoordeling

De kern van een portfolio is een doelgerichte verzameling van bewijzen van kwaliteiten (producten) en ontwikkelingen (proces). Een map 'met inhoud' die laat zien wat je waard bent, waar je trots op bent en wat je wilt bereiken. Het wordt vooral gebruikt om de ontwikkeling (het creatieve proces) zichtbaar te maken.

Als een leerling/school een portfolio wil gebruiken, denk dan aan de volgende drie vragen:

- Wat is het doel van het portfolio?
- Hoe wordt de inhoud van het portfolio beoordeeld?
- Welke begeleiding wordt hierbij geboden?

Maak afspraken over de rol van de leerling en van de docent. In principe is de leerling de eigenaar en daardoor verantwoordelijk voor zijn portfolio. Ook reflectie door de leerling (medeleerlingen en leraren) op het proces en de producten zijn kern van het portfolio. Dit kan gebruikt worden om het proces bij te sturen.

Rollen

De leerling ...	De leraar ...
<ul style="list-style-type: none"> ... is verantwoordelijk voor de invulling ... bepaalt wat er te zien is ... geeft reflectie op het geleverde werk ... verzamelt bewijsstukken ... selecteert bewijsstukken.	<ul style="list-style-type: none"> ... bewaakt de leerlijn van een leerling ... begeleidt de beoordeling van het werk ... treedt als coach op ... realiseert de leeromgeving ... leert de leerling systematisch reflecteren ... ondersteunt de leerling bij het maken van keuzes over wat wel en niet in het portfolio past, op basis van selectiecriteria.

Het portfolio kan op verschillende manieren vorm krijgen, van een papieren map tot een digitaal document of een mix van beide. Een digitaal portfolio bestaat als zelfstandig portfolio of als onderdeel binnen een elektronische leeromgeving (ELO). Voordelen van een digitaal portfolio:

- er is minder papierwerk;
- in kleur;
- de leerling kan thuis en op school aan het portfolio werken;
- leraren hebben altijd goed overzicht van het werk van leerlingen;
- leerlingen zijn goed individueel te volgen;
- leerlingen kunnen gemakkelijk hun ervaringen delen, kortom communiceren;
- is gemakkelijk mee te nemen naar volgende leerjaren.

Voordelen van het portfolio in de klas:

- De leerling maakt een selectie van de inhoud van het portfolio en neemt hiermee een deel van de verantwoordelijkheid van het leerproces op zich.
- De leerling leert keuzes maken en documenteren. De leerling ziet de waarde van het bewaren van bewijsstukken.
- Het portfolio kan de leerling helpen inzien waar hij trots op is, wat belangrijk voor hem is, waar zijn talenten liggen;
- Het portfolio kan de basis vormen voor begeleidingsgesprekken met de leerling.
- Het portfolio kan de leerling helpen om zijn eigen ontwikkelingslijn zichtbaar te maken.

Drie vormen van het portfolio (combinaties zijn mogelijk)

	1 Ontwikkelingsportfolio	2 Beoordelingsportfolio	3 Presentatieportfolio
Doel van het portfolio	Het zichtbaar maken van de ontwikkeling van de leerling.	Het zichtbaar maken van het eindresultaat van de ontwikkeling van de leerling.	Het zichtbaar maken van producten waar de leerling trots op is of die laten zien waar de leerling goed in is.
Inhoud van het portfolio	Overzichten van activiteiten, eindresultaten en reflectieverslagen.	Verzamelde beoordelingen en bewijsstukken.	Producten van de leerling waar deze trots op is.
Invloed van het portfolio op het leerproces	De inhoud van het portfolio vormt input voor de begeleiding van de leerling en het bijsturen van het leerproces.	Het portfolio laat eindresultaten zien. Dit kan een rol spelen bij de overstap naar een volgend leerjaar of vervolgonderwijs omdat het inzichtelijk maakt wat een leerling geleerd heeft.	Het portfolio laat eindresultaten zien. Dit kan een rol spelen bij toelating naar vervolgonderwijs of bij sollicitaties.
De rol van het portfolio bij reflectie	De leerling wordt zich bewust van het leerproces, zijn voortgang, de manier van leren.	De leerling wordt zich bewust van wat hij geleerd heeft.	De leerling wordt zich bewust van waar zijn kwaliteiten liggen en waar hij trots op is.
Rol leerling	Selectie van de inhoud van het portfolio	Selectie van de inhoud van het portfolio	Selectie van de inhoud van het portfolio
Rol docent	Het begeleiden bij de ontwikkeling van de leerling, op basis van het portfolio.	Het beoordelen van producten van de leerling.	Ondersteuning bij de selectie van, en reflectie op, de inhoud van het portfolio
Beoordeling	Beoordeling vormt het sluitstuk op de ontwikkeling van de leerling. Tot die tijd staan reflectie en begeleiding centraal.	Producten van de leerling worden beoordeeld. De beoordelingen worden opgenomen in het portfolio.	Beoordelingen kunnen desgewenst worden opgenomen in het presentatieportfolio.

